

AJUNTAMENT DE BARCELONA

MESURA DE GOVERN

PLA 16 - 19

PROGRAMA DE RECUPERACIÓ ACADÈMICA

D'ALUMNAT DE 16 A 19 ANYS

PER PROMOURE LA SEVA QUALIFICACIÓ I INSERCIÓ LABORAL

Plenari del Consell Municipal

Octubre, 2012

Índex

1. Introducció.....	3
2. Context actual i necessitat de la mesura.....	6
3. Objectiu de la mesura	11
4. Descripció de les actuacions	12
5. Quantificació d'impacte	19

1. Introducció

Tenint en compte el context econòmic i social actual, amb una elevada taxa de desocupació, un percentatge d'abandonament escolar prematur preocupant, una reducció en la franja de 16 a 19 anys en les Polítiques Actives d'Ocupació (PAO) i la necessitat de millorar el rendiment escolar i la reinserció als sistemes educatiu i laboral dels i les joves provinents dels fracàs escolar de la ciutat de Barcelona a la mesura de govern que es presenta té l'objectiu del programa de recuperació acadèmica de l'alumnat de 16 a 19 anys per promoure la seva qualificació i inserció laboral.

Aquesta mesura vol actuar per fer front a aquesta situació amb accions de caire pal·liatiu a curt termini per tal de donar resposta als reptes actuals del mercat de treball, als problemes de l'increment de l'atur juvenil i del fracàs escolar en educació bàsica i obligatòria, o la manca de vocacions a les que s'enfronten els i les joves de Barcelona. Però també aportant propostes i iniciatives preventives i de construcció del capital humà de futur de la ciutat, tot i **millorant l'oferta formativa dels PQPI i les passarel·les d'inserció i de continuïtat d'itineraris d'estudis.**

Aquesta mesura referma el fet que el suport als i les joves de la ciutat, a la seva formació, a la seva inserció en l'àmbit educatiu i laboral amb qualitat i de futur, són polítiques prioritàries per a l'Ajuntament de Barcelona especialment per als col·lectius més vulnerables de la seva població. En el context actual de crisi econòmica la intervenció de l'Administració pública és clau per minimitzar els efectes del determinisme socioeconòmic i **garantir la permanència dels i de les joves en el sistema, la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i la formació al llarg de la vida.**

La mesura es desenvolupa en la línia de programes i actuacions endegades en aquest àmbit a partir ***l'Estratègia Europea 2020*** definida per la Unió Europea, que aposta per una economia intel·ligent, integradora i sostenible que porti alts nivells d'ocupació, productivitat i cohesió social. Fruit d'aquesta declaració d'intencions, queda palesa la importància de l'educació en el desenvolupament

estratègic dels territoris i així ho reflecteixen els diferents marcs reguladors establerts: tant la **Ley Orgánica de Educación (LOE) 2/2006** com la **Llei d'Educació de Catalunya (LEC) 12/2009** tenen per objectiu millorar el rendiment escolar en educació bàsica i obligatòria per tal de superar les desigualtats socials i millorar la cohesió social.

Amb l'aprovació pel **Consell de Ministres del RD 1147/2011 al 29 de juliol** amb l'objectiu de combatre l'abandonament escolar prematur, s'estableixen noves passarel·les educatives entre l'Ensenyament secundari obligatori (ESO) i els posteriors nivells formatius postobligatoris.

Aquestes declaracions d'intencions també són recollides a Catalunya i estan alineades tant en el **Pla de govern de la Generalitat de Catalunya**, en l'objectiu estratègic 2.4 del Departament d'Ensenyament de continuar oferint vies d'accés al sistema educatiu reglat mitjançant passarel·les perquè els i les joves es tornin a incorporar al sistema educatiu. També s'està treballant en el marc dels objectius que el govern municipal es proposa incloure en el Programa d'actuació del **Pla d'Actuació Municipal (PAM) de l'Ajuntament de Barcelona 2012-2015**. En concret, respon als objectius de ciutat definits en la proposta de PAM de *"1.4.- Fer de l'educació i de la cultura un factor clau de benestar i èxit: l'educació i la cultura són elements bàsics per al desenvolupament de les ciutats, per a la cohesió social, per enfortir-ne la identitat, el seu creixement social i econòmic, i també com aposta de futur"* i *"1.10.- Fomentar l'ocupació estable i de qualitat per a tothom: en coordinació amb els agents socials i econòmics de la ciutat, promoure la generació d'ocupació estable i amb condicions de qualitat, fent èmfasis en aspectes de formació com a factor clau d'accés al món laboral"*, així com l'objectiu estratègic que es proposa per a la regidoria d'Educació i universitats *"1.4.3 Apostar per l'increment de l'èxit escolar per tal de millorar la qualificació acadèmica i professional dels joves i la continuïtat dels estudis postobligatoris."*

Els joves sense estudis reglats o nivells bàsics són els més afectats per la crisi, i durant el període 2007-2011 aquest col·lectiu s'ha incrementat a la ciutat de Barcelona en aproximadament en un 66%. La intervenció de l'administració

pública en el context de crisi econòmica actual, és clau per minimitzar els efectes entre un dels col·lectius més vulnerables i més afectats per la crisi: els joves i, especialment, els procedents de nivells socioeconòmics baixos.

Entre les finalitats i funcions de l' IMSSB està la de "cooperar amb els altres serveis locals (iniciativa social, iniciativa mercantil, altres administracions) per tal de millorar el benestar de les persones i de la comunitat en el conjunt de la ciutat" -article 2.o)- i la de "impulsar el desenvolupament d'una gestió innovadora, relacional i de treball en xarxa en el procés de producció dels serveis socials assignats a l'Institut" -article 2.p)-.

En aquest sentit, aquesta mesura promourà la reducció de l'abandonament escolar prematur i la inserció dels i de les joves al sistema educatiu i/o laboral, millorant el progrés personal i professional dels i de les joves que no han assolit les competències bàsiques que estableix l'etapa d'ESO oferint-los unes segones oportunitats de reincorporació al sistema, millorant la seva qualificació professional garantint el nivell bàsic competencial del futur treballador i l'aprenentatge d'oficis d'aquells i aquelles joves amb carències formatives per facilitar la seva inserció i permanència amb qualitat i futur al mercat de treball. Al mateix temps, promourà la igualtat d'accés a la formació millorant l'oferta pública dels programes de qualificació professional inicial i la igualtat d'oportunitats.

Aquesta iniciativa, que impulsa la Regidoria d'Educació i universitats, l'àrea de Qualitat de vida, igualtat i esports, el Consorci d'educació de Barcelona i la Fundació BCN FP, suposa el reforçament del treball conjunt i transversal de l'Ajuntament de Barcelona.

2. Context actual i necessitat de la mesura

A Barcelona ciutat, la població jove d'entre 16 i 24 anys, a data 1 de gener de l'any 2011, se situa en 132.916 persones, que representa el 8% de la població total, dels quals el 51% són homes i el 49% dones.

Segons les dades de l'EPA del 2n trimestre de l'any 2012, **a Catalunya la taxa d'atur entre els joves de 16-19 anys és del 73** i la dels joves de 20 a 24 anys del 43%, uns percentatges, significativament superiors que per la resta de grups (entre el 15 i 20%).¹ Una altra dada rellevant és l'atur registrat entre els i les joves joves de 16 a 29 anys, extreta de l'Observatori del mercat de treball de la Generalitat de Catalunya² on el pes del jovent aturat amb estudis d'ESO és significativament superior (un 66%) al que han cursat estudis postobligatoris especialitzats (entorn a un 11%).

A Barcelona ciutat la situació no varia gaire, la taxa d'atur global estimada a partir de les dades de l'EPA és del 21,7%³ i l'estimació del pes de **la població amb estudis postobligatoris és del 56%, força lluny del 73% de l'OCDE** i del repte de la Unió Europea centrat en l'*Estratègia Europea 2020*: el 85% dels i de les joves d'entre 18 i 24 anys han d'haver cursat algun tipus d'estudis postobligatoris.

Amb aquest punt de partida i la situació actual de recessió econòmica, la població jove de la ciutat de Barcelona presenta unes sinèrgies preocupants, d'una banda, **l'increment de l'Abandonament Escolar Prematur (en endavant AEP)**, i de forma paral·lela, **el fenomen dels joves d'entre 18 i 24 anys que ni treballen ni estudien (en endavant NiNi)**. Ambdós fenòmens tenen més incidència entre les famílies de classe mitja-baixa o baixa que la resta, bona part de la seva incidència se centra entre els col·lectius socialment

¹ Dades extretes del web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), consultables a l'adreça: <http://www.idescat.cat/treball/epa?tc=4&id=ic4002>

² Butlletí del Perfil d'aturat. 30 de juny de 2012. Pàg. 9
http://www20.gencat.cat/docs/observatorit treball/Generic/Documents/Treball/Estudis/Perfil%20de%20l'atur/2012/Arxius/Butllet_i_perfil_%20atur_jun12.pdf

³ Dada extreta del web de l'Idescat, consultables a l'adreça: <http://www.idescat.cat/treball/epa?tc=4&id=ib4044>

més vulnerables.⁴

Amb la crisi econòmica s'ha vist abocat a l'atur un gran nombre de joves d'entre 18 i 24 anys que en el seu moment van deixar d'estudiar i que ara no tenen cap titulació postobligatòria: l'**AEP** és un dels indicadors conjunturals del sistema educatiu que més preocupació genera tant a la comunitat educativa com entre els responsables polítics. Durant el període 2007-2011 aquest col·lectiu s'ha incrementat en aproximadament en un 66%⁵ fins a afectar a aquest últim curs 2011-2012 un total de 19.632 alumnes.⁶

Evolució de l'AEP

ÀMBIT	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Reptes 2020
Catalunya	33,1	28,6	31,6	33,2	31,9	29,0	26,0	10%
Espanya	30,8	30,5	31,0	31,9	31,2	28,4	26,3	
UE27	15,8	15,5	15,1	14,9	14,4	14,1	13,5	

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i Eurostat

⁴ Ferrer, Ferran [dir.] (2011). *PISA 2009: avaluació de les desigualtats educatives a Catalunya*, pàg 117-132

⁵ Fundació BCN Formació Professional (2011). *Anuari de la Formació Professional a Barcelona, 2011. Mercat de treball i Formació Professional a Barcelona*. Pàg. 64

⁶ Estimació elaborada per l'Observatori de la Fundació BCN Formació Professional a partir de dades del web de l'IDESCAT.

El més que implantat fenomen de l'AEP a Catalunya i Espanya implica greus conseqüències socials i econòmiques envers la productivitat de la població activa i sistema productiu del futur. Cal tenir en compte en aquest sentit les previsions del Consell Europeu per al 2020 on s'apunta que el 35% dels llocs de treball requeriran una elevada qualificació i especialització enfront del 29% actual i que, per altra banda, l'AEP hauria de situar-se al 2020 en un 10% o inferior mentre que al 2011, Catalunya se situa en el 26%, gairebé el triple de l'objectiu europeu per l'any 2020. L'AEP registrat a Catalunya pren unes proporcions objectivament importants en comparar-ho amb els contextos territorials de referència, sobretot en comparar-ho amb la mitjana europea.

Al mateix temps, el sorgiment i l'increment del fenomen **NiNi**, joves d'entre 16 i 24 anys que ni treballen ni estudien, directament correlacionat, agreuja la situació.

Quantificació /extrapolació del volum de NiNi de la ciutat de Barcelona 2011.

Edats	NiNi	% de població
16-19	8.861	17,1
20-24	21.828	26,9
Total	30.689	23,1

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA 2011

A partir de les dades de l'EPA (2011) s'ha estimat que el 25% dels NiNi de la ciutat de Barcelona d'entre 16 i 19 anys no té l'ESO, i entre els de 20 i 24 anys, el 22%.⁷

Davant d'aquest escenari l'Administració pública té un paper clau en la reinserció dels i de les joves que estan o tenen un major risc de quedar exclosos del sistema educatiu i laboral. Per això es van endegar els PQPI. Els ajustos financers que està patint la Generalitat de Catalunya només li permeten

⁷ Fundació BCN Formació Professional (2012). *Aproximació al fenomen dels NiNi a Barcelona* (document de treball no publicat).

cobrir parcialment la demanda de PQPI amb l'oferta de programes als centres públics a través del Consorci d'educació de Barcelona; i moltes famílies no poden pagar els preus de l'oferta privada de PQPI existent a la ciutat.

Els PQPI són uns itineraris formatius establerts per garantir la inserció dels joves i les joves que finalitzen l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO) sense haver obtingut el títol de graduat. La Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'Educació (que estableix la Llei orgànica 2/2006 de 3 de maig, d'educació) determina en el seu article 60 que els PQPI tenen com a objectiu afavorir la inserció educativa i laboral, així com oferir opcions de continuació de la formació acadèmica mitjançant l'obtenció del títol de graduat en ESO. La finalitat, doncs, d'aquests programes és la d'oferir una segona oportunitat al jovent sense certificació acadèmica perquè pugui adquirir una formació bàsica i una qualificació professional per tal de facilitar les oportunitats d'inserció ja sigui incorporant-se al mercat de treball o al sistema formatiu. La realització dels PQPI garanteix les competències professionals bàsiques pròpies de nivell 1 establertes dins l'estructura de l'Institut Català de Qualificacions Professionals pel jovent que opta per la incorporació al món laboral de forma satisfactòria i, alhora, dóna opció a ampliar les seves competències bàsiques per poder continuar formant-se en el sistema educatiu.

Per tant, els PQPI són una passarel·la de retorn al sistema ja sigui al laboral com a l'educatiu del jovent que no ha assolit les competències bàsiques i, per tant, l'acreditació de formació bàsica obligatòria. Aquesta segona oportunitat és una de les mesures claus per reduir el fracàs escolar i afavorir la cohesió social de la ciutat de Barcelona. La competitivitat de la ciutat de Barcelona també radica en la qualitat de la formació de la seva població i especialment de les futures generacions.

Els PQPI s'adrecen als nois i les noies que NO han obtingut el títol de graduat en ESO quan finalitzen l'etapa de l'ensenyament secundari obligatori. Per participar-hi ha d'haver complert 16 anys o bé complir-los abans del 31 de desembre de l'any d'inici del programa. Els **PQPI consisteixen en dos mòduls obligatoris (mòduls A i B)** –associats a les competències

professionals i acadèmiques, respectivament– i un **mòdul voluntari**, el qual es vinculen a les competències de l'ESO. Les persones que realitzen els dos mòduls obligatoris obtenen un certificat acadèmic i professional –que és la condició mínima per presentar-se a les proves d'accés de grau mitjà. Si, a més, l'estudiant aprova el tercer mòdul de caràcter voluntari, obté el títol de graduat en ESO. D'acord amb el marc normatiu del Decret 140/2009, de 8 de setembre, el pas pels PQPI pot permetre a l'estudiant reintegrar-se en el sistema educatiu, accedint al cicle formatiu de grau mitjà directament o mitjançant la prova d'accés de la seva especialitat.

Els programes ofereixen diferents itineraris: d'una banda, l'entrada al món laboral i la formació ocupacional al llarg de la seva vida laboral, i de l'altra, la reincorporació al sistema educatiu mitjançant una prova d'accés als cicles formatius de grau mig, al batxillerat o a la formació ocupacional adreçada als joves menors de 25 anys.

En el seu moment el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya va establir diferents **tipus PQPI segons l'òrgan responsable** de la seva gestió: aquells PQPI gestionats directament pel departament i en col·laboració amb els agents implicats (les administracions i les empreses), i els autoritzats i portats a termes per altres administracions i entitats que certifiquen complir els requisits que estableix la normativa que regula aquests programes. Els primers, els de gestió directa pel Departament d'Ensenyament, donen lloc a dues modalitats: els PQPI anomenats de Pla de transició al treball (PQPI -PTT) i els de Programes de formació i aprenentatge professional (PQPI-FIAP). I, els segons, els autoritzats, es classifiquen en PQPI gestionats per administracions locals (PQPI-AL) i per altres entitats o centres privats (PQPI-AL) i fins el moment s'han fet bona part d'ells d'acord amb l'atorgament de la subvenció per part del Departament de Treball a través del SOC.

Curs acadèmic	Curs 2011-2012
PQPI autoritzats	124
PQPI realitzats*	106
Places totals	1.688
Places públiques - Instituts	436
Places CD, AL, EF, NEE	1.252

Font: elaboració pròpia a través de les dades publicades pel Consorci d'Educació de Barcelona

CD – Centres Docents
AL – Administracions locals
EF – Establiments de formació
NEE – Necessitats educatives especials

Per al curs 2011-2012 l'oferta pública feta des dels instituts ja va ser insuficient, 839 joves van quedar sense plaça. No obstant, una part d'aquesta demanda insatisfeta va ser coberta, d'una banda, per part de l'Ajuntament de Barcelona, i d'altra, per centres privats gràcies al finançament pel SOC.

L'èxit dels PQPI (aprovat) ascendeix al 65%, tot i que, en analitzar aquesta taxa per sexes, s'identifiquen diferències (63,8% dels homes enfront un 69,2% de les dones). Pel que fa a la inserció laboral, entre el període 2008-2010 i només a Barcelona s'han pogut inserir al mercat de treball en els 6 mesos posteriors a la finalització del programa, un total de 153 persones, que representa el 12% dels i de les joves que han cursat programes finançats a través del SOC.⁸

Per al curs 2012-2013 l'oferta prevista a data d'avui es pot reduir gairebé en un 45%, .

Davant d'aquest context, es considera necessari impulsar la mesura que actui davant els reptes de:

- **Reduir** el problema de l'abandonament prematur escolar (**APE**)
- **Reduir el risc d'exclusió social** de les persones joves més vulnerables
- Garantir **noves oportunitats** de reinserció al sistema educatiu i laboral als i les joves que no han assolit els nivells bàsics de formació
- Garantir una **oferta suficient** de Programes de Qualificació Professional Inicial
- **Promoure vocacions** entre els i les joves en ocupacions de futur
- Reforçar entre els i les més joves **els valors del treball**
- **Dotar d'eines** als i les joves per assolir nivells formatius adequats amb el mercat laboral
- Impulsar l'aprenentatge d'un ofici o competències transversals clau en el mercat del treball
- **Actuar des de la proximitat** en aquelles àrees de la ciutat amb majors reptes en aquest àmbit

⁸ Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel SOC

- **Garantir les competències professionals bàsiques pròpies de nivell 1** establertes dins l'estructura de l'Institut Català de Qualificacions Professionals Obtenció
- **Contribuir al repte establert per la Unió Europea** d'afavorir que el 85% dels i de les joves d'entre 18 i 24 anys assoleixin estudis postobligatoris

3. Objectiu de la mesura

La present mesura de govern té l'objectiu de desenvolupar accions per tal de qualificar i inserir al sistema educatiu i laboral als i les joves de la ciutat que no obtenen les competències bàsiques que estableix l'etapa d'ESO a partir d'incrementar l'oferta formativa dels Programes de qualificació Professional Inicial, que contribueixi a reduir l'abandonament escolar prematur, afavoreixi la cohesió social entre la població d'entre 16 i 19 anys i una major ocupabilitat del jovent a través de la capacitat de competències professionals bàsiques.

Des de la Regidoria d'educació i universitats, l'àrea de Qualitat de vida, igualtat i esports, el Consorci d'educació de Barcelona i la Fundació BCN FP s'ha reforçat el treball transversal per tal d'assolir l'objectiu de pal·liar la situació actual d'atur juvenil, la manca de formació i de competències, l'abandonament escolar en la que es troben un percentatge important dels i de les joves de la ciutat de Barcelona i afavorir les oportunitats i els nivells d'ocupabilitat present i futura a través de l'adquisició de coneixements tècnics, competències i valors bàsics en el mercat laboral. Es tracta, doncs, d'una mesura de govern que té la voluntat d'actuar sobre els reptes més imminents a què s'enfronten els i les joves de la ciutat, i al mateix temps, que posa les bases per a la construcció del seu capital humà.

La mesura s'adreça especialment als i les joves de la ciutat de Barcelona entre 16 i 24 anys que no obté les competències bàsiques que estableix l'ESO i, en conseqüència, no obté la graduació d'aquesta etapa educativa presentant dèficits formatius que fan reduir les probabilitats d'inserció i manteniment al mercat de treball amb garanties.

La mesura permetrà:

- **Oferir noves oportunitats** de reinserció al sistema educatiu als i les joves de Barcelona
- **Facilitar la inserció social, acadèmica i laboral** dels i les joves a través dels PQPI i la seva permanència

- **Reforçar l'oferta pública de PQPI** finançada des del Departament d'Ensenyament.
- **Promoure la igualtat d'oportunitats** entre els i les joves de Barcelona
- Garantir la permanència en el sistema, tant educatiu com laboral, del i les **joves amb més risc d'exclusió social**

Posar a disposició del jovent les **mesures necessàries per millorar la seva ocupabilitat** en el mercat de treball actual i el seu progrés laboral al llarg de la vida

- **Garantir les competències professionals bàsiques pròpies de nivell 1** establertes dins l'estructura de l'Institut Català de Qualificacions Professionals (ICQP).

4. Descripció de les actuacions

La mesura centrada en el programa de recuperació acadèmica de l'alumnat de 16 a 19 anys per promoure la seva qualificació i inserció laboral a través de l'oferta formativa dels Programes de qualificació Professional Inicial s'articula al voltant de dos eixos d'actuació que configuren una estratègia estructurada i d'ampli abast per fer front a l'actual situació del jovent amb risc d'exclusió als sistemes educatiu i laboral davant l'anunci del SOC de deixar de finançar PQPI a la ciutat. Ambdues estratègies integren accions que contribueixen a la millora de la formació i qualificació d'un ofici o professió, de l'orientació i la inserció al mercat de treball i, a la capacitació per continuar formant-se al llarg de la vida. Al mateix temps, cal esmentar que l'execució d'aquestes actuacions s'ha realitzat de forma coordinada entre la Regidoria d'educació i universitats, l'àrea de Qualitat de vida, igualtat i esports, el Consorci d'educació de Barcelona i la Fundació BCN FP. Concretament, s'han establerts diferents circuits de derivació de forma integral entre aquests organismes.

- Oferta de programes als centres públics – Consorci d'Educació de Barcelona
- Oferta de programes cofinançats per l'Ajuntament de Barcelona
- Oferta de programes Fons *FEDER*

Eix 1: Oferta de programes als centres públics a través del CEB

Amb aquesta acció, l'Ajuntament de Barcelona es proposa oferir 30 grups de PQPI, això suposa unes 510 places públiques adreçades als i a les joves d'entre 16 i 19 anys que no obtenen els nivells bàsics de formació amb la finalitat d'oferir-los noves oportunitats per reincorporar-se al sistema educatiu i continuar el seu itinerari acadèmic a partir de l'obtenció del certificació d'ESO o l'acreditació necessària per inserir-se al mercat de treball. Aquests programes tenen una durada d'un curs escolar.

Els PQPI – PTT i els PQPI- FIAP són gestionats directament a través del Consorci d'Educació de Barcelona i tenen caràcter gratuït. El 100% del cost és assumit directament per l'administració pública. En termes globals, el cost d'un programa que dóna cobertura màxima de 17⁹ joves se situa en uns 40.000€.

L'Ajuntament oferirà a joves sense el graduat en educació secundària **la possibilitat d'adquirir una formació bàsica i professional** que els faciliti la incorporació al món laboral o la continuïtat d'un itinerari formatiu, especialment en la formació professional de grau mitjà, un cop superada la prova d'accés. D'aquesta manera, els joves obtindran el reconeixement i certificació de la formació tant en l'àmbit educatiu com laboral, que els servirà per accedir a millors i més llocs de treball.

Igualment, els joves d'entre 16 i 19 anys que hagin abandonat el sistema escolar sense graduat de secundària podran **participar en els PQPI** mitjançant els quals rebran formació específica professionalitzadora en funció de l'itinerari formatiu, i un seguiment continuat i personalitzat al llarg de tot el procés. Es desenvoluparan itineraris integrats al voltant de diversos sectors amb oportunitats de futur en matèria laboral a la ciutat, com ara l'hoteleria i

⁹ El nombre màxim d'alumnes inscrits per llei per cada un dels Programes és de 17 alumnes

restauració, el comerç, els serveis administratius, el manteniment de sistemes informàtics o la instal·lació de subministraments, entre d'altres.

Amb aquest dispositiu, **510 joves de la ciutat** podran obtenir la qualificació professional inicial en activitats de futur i generadores d'ocupació a la ciutat o participar en els itineraris de reincorporació a la formació reglada dels cicles formatius de grau mitjà el període 2012-2013.

Tal com ja s'ha comentat en el punt 2 de la mesura, els programes estan organitzats en tres mòduls formatius, dos de caràcter obligatori (mòduls A i B) i un de voluntari (mòdul C) els quals tenen una durada de mínim 800 hores i un màxim de 1.100 pels obligatoris i de mínima 175 pel voluntari.

Els mòduls A són mòduls específics de formació professional (nivell 1 del Catàleg de Qualificacions Professionals). La seva finalitat és que els i les joves de Barcelona desenvolupin unes capacitats professionals concretes, en relació amb el perfil professional que hagin escollit. Inclou obligatòriament la formació pràctica en empreses i la realització d'un treball pràctic, anomenat projecte integrat, en què hauran d'aplicar tot el que han après.

Els mòduls B són de formació general comuns a tots els perfils professionals. Estan formats per un mòdul de desenvolupament i recursos personals, un mòdul de coneixement de l'entorn social i professional i un mòdul d'aprenentatges instrumentals que corresponen amb les competències bàsiques de l'ESO.

Els mòduls C són mòduls formatius, de caràcter voluntari, que permeten que el jove pugui obtenir el graduat en ESO, sempre que tinguin aprovats els mòduls obligatoris. Aquests mòduls es poden estudiar mentre es fa el PQPI o, preferentment, un cop acabat.¹⁰

¹⁰ En el Decret 140/2009, de 8 de setembre, del Departament d'Educació s'especifica el contingut dels PQPI

Dels mòduls formatius es desprenen quatre grans subaccions transversals claus que contribueixen a garantir l'èxit dels programes. Aquestes són:

- Millora de la formació competencial bàsica i laboral
- Millora de l'orientació professional inicial
- Acompanyament a la transició escola-treball
- Millorar de la qualificació i la inserció professional

A través d'aquests programes l'Ajuntament oferirà als joves que cursin els PQPI la possibilitat d'adquirir una formació bàsica i professional que els faciliti la incorporació al món laboral o la continuïtat d'un itinerari formatiu i, per tant, que completin el seu currículum i que ampliin les possibilitats d'inserció laboral. Així mateix participaran en mòduls d'orientació i inserció laboral on adquiriran els coneixements per millorar la seva ocupabilitat i disposaran d'assessorament personalitzat per part de l'equip docent al llarg de tot el programa. Aquesta acció tutorial, si s'escau, es durà a terme amb el suport dels serveis educatius o altres.

L'aprenentatge és adaptat i flexible a les característiques i necessitats del col·lectiu de joves que s'atén partint dels coneixements, les destresses, les habilitats i les possibilitats d'aquests.

En termes de transició i acompanyament a la transició escola-treball, els PQPI ofereixen la formació en centres de treball de forma tutelada i avaluable i han de tenir una durada d'entre 150 i 250 hores. Amb aquesta acció els i les joves podran conèixer l'entorn laboral i, també, es contribuirà a desenvolupar competències vinculades a les relacions socials i actitudinals d'aquests, així com la motivació i a la proactivitat.

Aquest dispositiu es repartirà en **30 PQPI distribuït** a la ciutat de Barcelona.

A continuació es detalla el perfil professional, la tipologia i la ubicació d'aquests programes:

PROPOSTA PQPI CONSORCI EDUCACIÓ BARCELONA 2012-2013

Perfils professionals	Centre	Districte	Grups	Places
Auxiliar de fusteria metàl·lica: Fusteria d'alumini i PVC	INS Escola del Treball	Eixample	1	17
Auxiliar de serralleria i construccions metàl·liques.	INS Escola del Treball	Eixample	1	17
Auxiliar de fabricació mecànica	INS Escola del Treball	Eixample	1	17
Auxiliar de muntatge i manteniment de sistemes microinformàtics.	INS Escola del Treball	Eixample	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions elèctriques i d'aigua i gas	INS Anna Gironella de Mundet	Horta-Guinardó	1	17
Auxiliar de vendes, oficina i atenció al públic	INS Joan Brossa	Horta-Guinardó	1	17
Auxiliar de jardineria: vivers i jardins	INS Vall d'Hebron	Horta-Guinardó	1	17
Auxiliar de paleta i construcció	INS Vall d'Hebron	Horta-Guinardó	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions electrotècniques en edificis	INS Vall d'Hebron	Horta-Guinardó	1	17
Auxiliar d'hoteleria: cuina i serveis de restaurant i bar	INS Escola d'Hoteleria i Turisme	Nou Barris	1	17
Auxiliar de la indústria càrnia	INS Escola d'Hoteleria i Turisme de Barcelona	Nou Barris	1	17
Auxiliar de reparació i manteniment de vehicles lleugers	INS Guineueta	Nou Barris	1	17
Auxiliar de manteniment i muntatges d'instal·lacions elèctriques i d'aigua i gas	INS Roger de Flor	Nou Barris	1	17
Auxiliar de pintura	INS Roger de Flor	Nou Barris	1	17
Auxiliar de muntatge i manteniment de sistemes microinformàtics.	INS Poblenou	Sant Martí	1	17
Auxiliar de vendes, oficina i atenció al públic	INS Poblenou	Sant Martí	1	17
Auxiliar de manteniment i muntatges d'instal·lacions elèctriques i d'aigua i gas	INS Rambla Prim	Sant Martí	1	17
Auxiliar de pintura	INS Rambla Prim	Sant Martí	1	17
Auxiliar de perruqueria	INS Salvador Seguí	Sant Martí	1	17
Auxiliar de jardineria: vivers i jardins	Escola Viver Castell de Sant Foix	Santa M ^a de Martorelles	1	17
Auxiliar de paleta i construcció	INS Consell de Cent	Sants-Montjuïc	1	17
Auxiliar de pintura	INS Consell de Cent	Sants-Montjuïc	1	17
Auxiliar de jardineria: vivers i jardins	INS Mare de Déu de la Mercè	Sants-Montjuïc	1	17
Auxiliar de pintura	INS Mare de Déu de la Mercè	Sants-Montjuïc	1	17
Auxiliar de fabricació mecànica	INS Mare de Déu de la Mercè	Sants-Montjuïc	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions electrotècniques en edificis	INS Mare de Déu de la Mercè	Sants-Montjuïc	1	17
Auxiliar de perruqueria i estètica	INS Mare de Déu de la Mercè	Sants-Montjuïc	1	17
Auxiliar de reparació i manteniment de vehicles lleugers	INS Mare de Déu de la Mercè	Sants-Montjuïc	1	17
Auxiliar de jardineria: vivers i jardins	INS Rubió i Tudurí	Sants-Montjuïc	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions electrotècniques en edificis	INS Josep Serrat i Bonastre	Sarrià-S.Gervasi	1	17
TOTAL			30	510

Font: Consorci d'Educació de Barcelona

Eix 2: Oferta de programes cofinançats per l'Ajuntament de Barcelona

Durant el curs acadèmic 2011-2012 es van ofertar un total de 1.866 places de PQPI de les quals 1.252 van ser de titularitat privada o privada-subvencionada..

Per al curs 2012-2013 l'oferta prevista a data d'avui és inferior en un 45%,. Davant d'aquest escenari des de **l'Ajuntament de Barcelona vol reforçar l'oferta pública de PQPI amb 546 places més, promovent 33 grups més de PQPIs a la ciutat, dels quals 3 van adreçats a joves amb necessitats d'educació especials (PQPI-NEE)**. Seguint els criteris establerts en el marc legal, cada un dels grups pot inscriure fins a un màxim de 17 alumnes.

L'alternativa de la coresponsabilitat és una oportunitat per millorar l'oferta formativa de forma més equitativa i adaptar-se més a les necessitats del mercat de treball i l'activitat econòmica, per aquest motiu s'ha considerat oportú establir una fórmula de cofinançament per part de l'administració pública, els centres i els estudiants.

El cost màxim que s'estima per un curs de PQPI és de 40.000 euros per un nombre de 17 participants. L'Ajuntament de Barcelona, mitjançant l'IMSS i l'IMEB aportarà un ajut del 50% per a la realització d'un curs de PQPI, el 50% restant anirà, d'una banda, a càrrec de l'entitat promotora del programa i, de l'altra, dels estudiants i les seves famílies. No obstant, cal concretar que l'entitat col·laboradora aportarà mínim el 25% del cost total del programa, mentre que les famílies aportaran com a màxim el 25% restant, d'aquesta forma es garanteix que el cost extra dels programes no recaigui en el col·lectiu més vulnerable, les famílies. Així doncs, la part aportada per cada un dels participants no podrà superar els 670€ per tot el curs i família.

L'IMSS derivarà a joves de famílies en seguiment dels CSS a les places de PQPI ofertades . Aquesta derivació es desenvoluparà de manera coordinada amb els Tècnics del Pla Jove de la regidoria d'Educació, que farà l'assignació als centres educatius corresponents, d'acord amb la proposta de l'IMSS.

En cap cas, la quantitat que haurà d'aportar l'estudiant no haurà de ser un fre o

obstacle per a poder accedir al PQPI. L'Ajuntament de Barcelona, a través de l'IMSS de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, facilitarà ajuts econòmics a aquelles famílies en situació de dificultats socials i econòmiques, valorades d'acord amb els criteris professionals dels centres de serveis socials.

L'Ajuntament de Barcelona a l'hora de proposar els les entitats en els quals s'impartiran els PQPI ha tingut present quatre criteris bàsics:

- **L'experiència dels centres en PQPI:** l'experiència adquirida per la gestió d'aquests programes en edicions anteriors és un element bàsic per garantir el bon funcionament del curs 2012-13
- **Solvència en gestió i execució de PQPI;** tant en la basant econòmica com l'educativa
- **Representació territorial d'oferta PQPI (districtes):** per tal de garantir una distribució homogènia, tal com diu l'article 50 de la *LEC*,
- **Oferta de diversitat de perfils atenent a la condició de gènere:** per tal de garantir la distribució de forma equitativa els perfils segons la demanda de gènere.

Aquest dispositiu també contempla la mateixa estructura de tres mòduls formatius definits en l'Eix 1 i, per tant, també integra les subaccions esmentades:

- Millora de la formació competencial bàsica i laboral
- Millora de l'orientació professional inicial
- Acompanyament a la transició escola-treball
- Millorar de la qualificació i la inserció professional

Per tant, l'oferta de PQPI promoguda per l'Ajuntament de Barcelona és la següent:

RELACIÓ DE PQPI I CENTRES MODEL COFINANÇAMENT 2012-2013

Perfil professional	Centre	Districte	Grups	Places
Auxiliar de comerç i atenció al públic	Escola Pia Sant Antoni	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar d'activitats d'oficina i en serveis administratius generals	Centre d'estudis Politécnics	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions electrotècniques en edificis	Escola Pia Calassanci	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions electrotècniques en edificis	Fundació Comtal	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar d'hoteleria: cuina i serveis de restauració	Impulsem S.C.C.L.	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions electrotècniques en edificis	Casal dels Infants per l'acció social als barris	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar d'hoteleria: cuina i serveis de restauració	Escola Pia Sant Antoni	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar de muntatge i manteniment d'equips informàtics	Associació per a Joves TEB	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions elèctriques i d'aigua i gas	Casal dels Infants per l'acció social als barris	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar de reparació i manteniment de vehicles lleugers (bicicletes)	Escola Pia Calassanci	Ciutat Vella	1	17
Auxiliar de comerç i atenció al públic	INS Lluïsa Cura (*)	Eixample	1	17
Auxiliar d'activitats d'oficina i en serveis administratius generals (NEE)	Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà (ACIDH)	Gràcia	1	12
Auxiliar de vendes, oficina i atenció al públic	Estunac, SL (Blancafort)	Gràcia	1	17
Auxiliar d'hoteleria: cuina i serveis de restauració (NEE)	Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà (ACIDH)	Gràcia	1	12
Auxiliar de treballs de fusteria i instal·lació de mobles	Centre d'Acolliment Gaudí	Horta-Guinardó	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions elèctriques i d'aigua i gas	INS Anna Gironella de Mundet (*)	Horta-Guinardó	2	34
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions elèctriques en edificis	Centre d'Estudi Sant Francesc	Les corts	1	17
Auxiliar de comerç i atenció al públic	Impulsem S.C.C.L.	Nou Barris	1	17
Auxiliar d'activitats d'oficina i en serveis administratius generals	Centre Santapau-Pífma	Nou Barris	1	17
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions electrotècniques en edificis	Centre Santapau-Pífma	Nou Barris	1	17
Auxiliar d'hoteleria: cuina i serveis de restauració	Parròquia Sant Bernat	Nou Barris	1	17
Auxiliar de vendes, oficina i atenció al públic	INS Poblenou (*)	Sant Martí	1	17
Auxiliar de muntatge i manteniment d'equips informàtics	INS Poblenou (*)	Sant Martí	1	17
Auxiliar de fontaneria i calefacció i climatització	Escola tècnica professional del Clot	Sant Martí	1	17
Auxiliar de comerç i atenció al públic (NEE)	Femarec	Sant Martí	1	12
Auxiliar de perruqueria	INS Salvador Seguí (*)	Sant Martí	1	17
Auxiliar d'imatge personal: perruqueria i estètica	Centre Colomer	Sants	2	34
Auxiliar d'hoteleria: cuina i serveis de restauració	Escola Pia de Balmes	Sarrià-Sant Gervasi	2	34
Auxiliar de muntatges d'instal·lacions electrotècniques en edificis	Salesians de Sarrià	Sarrià-Sant Gervasi	1	17
Auxiliar de reparació i manteniment de vehicles lleugers	Salesians de Sarrià	Sarrià-Sant Gervasi	1	17

TOTAL 33 546

(*) Centres Públics als quals es financia el 100%

Nova incorporació

Eix 3: Oferta de programes Fons FEDER

L'Ajuntament de Barcelona facilitarà noves oportunitats d'accés al sistema educatiu i laboral mitjançant 4 programes més finançats a través dels Fons Europeu de Desenvolupament Regionals (FEDER) que té com a objectiu reduir les desigualtats dels territoris. Cal recordar, tal com ja s'ha mostrat en el punt 2 de la mesura, que Catalunya i la ciutat d Barcelona presenta unes taxes d'AEP significativament superiors a la resta de la Unió Europea, per aquest motiu l'ajut procedent dels fons estructural s'adreça a contribuir a reduir aquesta desigualtat.

Aquesta acció permetrà qualificar i inserir al sistema educatiu i laboral a un total de 68 joves d'entre 16 i 21 que no han finalitzat l'ESO durant el curs 2012-13.

RELACIÓ DE PROGRAMES FEDER AJUNTAMENT DE BARCELONA 2012-2013

Perfil professional	Districte	Grups	Places	Cost	Hores
Muntatge i manteniment d'instal·lacions elèctriques de baixa tensió en edificis d'habitatges(FEDER)	Nou Barris	1	15	30.000	250h
Instal·lació i manteniment de snaitaris i elements de climatització(URBAN)	Sant Andreu	1	17	25.000	180h
Auxiliar de perruqueria masculina i estètica(FEDER)	Nou Barris	1	17	30.000	200h
Auxiliar de serveis de restauració (FEDER)	Sant Martí	1	17	25.000	180h
	TOTAL	4	66	110.000	0

5. Quantificació d'impacte

Els resultats de participació estimats de la implantació de la present mesura són els següents:

Eix	Programa/Acció	Curs 2012-2013
Qualificar i inserir al sistema educatiu i laboral al jovent a través de PQPI		
Eix 1: Oferta de programes als centres públics	Oferta CEB: 30 PQPI	510 joves 30 perfils professionals 14 centres educatius
Eix 2: Oferta de programes cofinançats	Oferta Ajuntament de Barcelona : 33 PQPI	546 joves 13 perfils professionals 22 entitats
Eix 3: Oferta de programes Fons FEDER	Oferta Fons Europeu: 4 PQPI	68 joves 3 perfils professionals 4 entitats

Aquesta mesura permetrà arribar a **1.124 joves** que no han assolit l'etapa de l'ESO de la ciutat de Barcelona pel curs 2012-2013.

En termes globals, l'oferta de PQPI en termes territorials és la següent:

Accions	Ciutat Vella	Eixample	Sants-Montjuïc	Les Corts	Sarrià-S.Gervasi	Gràcia	Horta-Guinardó	Nou Barris	Sant Andreu	Sant Martí	Total
PQPI -CEB	0	4	9	0	1	0	5	5	0	5	30 ¹¹
PQPI- Ajuntament de Barcelona	10	1	2	1	4	3	3	4	0	5	33
PQPI - FEDER	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	4
Total	10	5	11	1	5	3	8	11	1	11	67 ¹²

¹¹ El total són 29 però cal afegir 1 PQPI que es realitza a Santa Maria de Martorelles

¹² El total per districtes de Barcelona són 66 però cal aferir 1 PQPI –CEB que es realitza a Santa Maria de Martorelles